

**UCHWAŁA XXXVII.277.2023
RADY GMINY SZUDZIAŁOWO**

z dnia 15 czerwca 2023 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. 40, 572), art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 165, 240, 535, 803) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 172) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XII.99.2020 Rady Gminy Szudziałowo z dnia 19 maja 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2020-2023.

§ 4. Traci moc Uchwała Nr XXXIV.246.2022 Rady Gminy Szudziałowo z dnia 14 grudnia 2022 roku w sprawie przyjęcia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2023 rok.

§ 5. Traci moc Uchwała Nr XXXVI.263.2023 Rady Gminy Szudziałowo z dnia 30 marca 2023 roku w sprawie zmiany Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2023 rok.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY

Leszek Olchowik

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2023 -2026

ROZDZIAŁ 1.

WPROWADZENIE.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026 zwany dalej Gminnym Programem jest częścią strategii integracji i polityki społecznej oraz podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Program na lata 2023 - 2026 jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych. Postawą prawną do opracowania Gminnego Programu jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, w których zawarte są zadania administracji państwowej stanowiące kierunek działania samorządu terytorialnego.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin (art. 4 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Prowadzenie działań przeciwdziałania narkomanii należy do zadań własnych gminy i wynika z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez:

1. Działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą.
2. Leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych.
3. Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

ROZDZIAŁ 2.

PROWADZENIE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ INTEGRACJI SPOŁECZNEJ OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU:

Zadanie I Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Współdziałanie w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych przez Poradnię Odwykową w Sokółce i osobami zajmującymi się leczeniem osób uzależnionych, do których kierowani są lub sami się zgłaszają mieszkańcy naszej gminy.
2. Opłacanie kosztów opinii biegłych (psychiatry i psychologa) w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
3. Organizacja i udział w szkoleniach z zakresu uzależnień.
4. Opłacanie kosztów sądowych za osoby uzależnione, wnioskowanych przez GKRPA na leczenie odwykowe.

5. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjno-dydaktycznych dotyczących istoty uzależnień.
6. Zwrot kosztów przejazdów związanych z uczestnictwem w terapii osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, prowadzonej w ośrodku poza miejscem zamieszkania (dotyczy osób w trudnej sytuacji finansowej).
7. Opłacenie kosztów dyżuru specjalisty psychologa.

Zadanie II

Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Współpraca w realizacji działań prowadzonych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce.
2. Podejmowanie działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz ochronę przed przemocą w rodzinie poprzez stałą współpracę z Policją, GOPS, Kuratorem, Sądem i Prokuratorem, szkołami oraz innymi instytucjami.
3. Organizowanie i udział w szkoleniach w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania zjawisku przemocy, nadużywania alkoholu i narkotyków w rodzinie dla następujących osób:
  - pracowników służby zdrowia,
  - nauczycieli,
  - funkcjonariuszy policji,
  - pracowników GOPS,
  - członków GKRPA.

Zadanie III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Wspieranie i finansowanie Szkolnych Programów Profilaktyki poprzez zakup różnorodnego sprzętu, broszur, ulotek, czasopism i publikacji z zakresu profilaktyki i uzależnień.
2. Podejmowanie działań w celu zorganizowania pozalekcyjnych zajęć sportowych, doposażenie w sprzęt sportowo-rekreacyjny, a także finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w tych zajęciach.
3. Ograniczenie możliwości zakupu i spożywania napojów alkoholowych przez niepełnoletnich poprzez monitoring i kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

4. Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół spektakli i programów profilaktycznych o tematyce szkodliwości spożywania napojów alkoholowych i narkotyków.

5. Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Animacji Kultury i Rekreacji w Szudziałowie poprzez organizację zajęć dla młodzieży z rodzin w których występują problemy alkoholowe.

Zadanie IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie organizacji pozarządowych zaangażowanych w działalność na rzecz społeczności lokalnej.

2. Wspomaganie i finansowanie działalności stowarzyszeń i osób fizycznych zajmujących się wychowaniem młodzieży z rodzin „zagrożonych” problemem alkoholowym.

3. Finansowanie zakupu materiałów, produktów i usług oraz sprzętu niezbędnego do realizacji Gminnego Programu i działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie V

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Cofanie zezwolenia na handel napojami alkoholowymi w przypadku stwierdzenia sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym i nieletnim, a także na kredyt lub pod zastaw.

2. W przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, podejmowanie interwencji i występowanie przed sądem jako oskarżyciel publiczny z pominięciem prokuratora.

3. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy dotyczącą:

a) limitów punktów sprzedaży napojów alkoholowych,

b) zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Zadanie VI

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

1. Rozpoznanie sytuacji osób pozostających bez pracy (uzależnionych od alkoholu i narkotyków, chorych psychicznie, zwalnianych z zakładów karnych), którzy ze względu na swoją sytuację życiową

nie są w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

ROZDZIAŁ 3.

PROWADZENIE DZIAŁAŃ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII:

Zadanie I

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. W ramach realizacji programu Gmina Szudziałowo podejmuje różnorodne działania profilaktyczne w oparciu o:

- 1) udzielanie informacji dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom., terapii i rehabilitacji;
- 2) tworzenie i wspomaganie funkcjonowania grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych od narkotyków;
- 3) Współpraca ze szkołami dotycząca działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży;
  - a) umożliwianie dzieciom i młodzieży twórczego, pozytywnego zagospodarowania czasu wolnego poprzez rozwój zainteresowań,
  - b) realizację w ramach zajęć świetlicowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
  - c) zaopatrywanie w materiały dydaktyczne oraz inne artykuły niezbędne do prowadzenia zajęć profilaktycznych,
  - g) uzupełnianie w miarę potrzeb sprzętu niezbędnego do funkcjonowania świetlic,
  - h) współorganizowanie międzygminnych spotkań integracyjnych o charakterze profilaktycznym .

2. Działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii prowadzone będą przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i praktykę zawodową.

3. Współpraca z Poradnią Odwykową w Sokółce oraz innymi placówkami specjalistycznymi umożliwiającymi szybkie kierowanie na detoksykację oraz dalszą, specjalistyczną terapię.

Zadanie II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Działania w zakresie pomocy rodzinom, w których występują problemy narkomanii w oparciu o działającą w Poradnię Zdrowia Psychicznego w Sokółce. Osoby z problemami mogą skorzystać z bezpłatnej pomocy specjalistycznej terapeuty uzależnień.

Zadanie III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczęszczających w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Organizowanie i prowadzenie w szkołach i świetlicach na terenie gminy, programów profilaktycznych, dla dzieci młodzieży oraz ich rodziców.
2. Współpraca ze szkołami i instytucjami kultury przy prowadzeniu konkursów i olimpiad wiedzy o zdrowiu wśród młodzieży.
3. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką narkotykową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami.
4. Tworzenie warunków do rozwoju organizacji młodzieżowych, kół zainteresowań i innych form działalności pozalekcyjnej, będących korzystną ofertą zagospodarowania czasu wolnego.
5. Zakup, opracowywanie i wydawanie materiałów informacyjno – edukacyjnych oraz materiałów do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w szkołach i innych placówkach, w Gminnym Ośrodku Kultury Animacji i Rekreacji w Szudziałowie, upowszechnienie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotykowej – plakaty, ulotki, informatory.
6. Realizowanie informacyjnych programów profilaktycznych dla rodziców.
7. Organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z zażywaniem narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym.
8. Współpraca ze szkołami i z Gminnym Ośrodkiem Animacji i Rekreacji w Szudziałowie przy organizowaniu spotkań, szkoleń, prelekcji dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią.
9. Zorganizowanie i sfinansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów o podłożu narkotykowym, dla pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców – niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą.
10. Współorganizowanie szkoleń w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii dla poszczególnych grup zawodowych z terenu gminy: pracowników oświaty, policji, pomocy społecznej, administracji samorządowej.
11. Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez:
  - 1) inicjowanie i organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
  - 2) organizowanie atrakcyjnych form czynnego wypoczynku: rajdy i wycieczki krajoznawcze, festyny, biwaki, itp.

12. Realizowanie elementów profilaktyki podczas festynów oraz imprez organizowanych na terenie gminy.

Zadanie IV

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

1. Wspieranie działalności stowarzyszeń przeciwdziałających narkomanii propagujących zdrowy styl życia.
2. Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi, sportowymi i oświatowymi w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.
3. Nawiązanie współpracy z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o policji i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:
  - 1) przeciwdziałanie rozprowadzaniu narkotyków wśród dzieci i młodzieży;
  - 2) dokonywanie kontroli miejsc szczególnie narażonych na działalność dealerów narkotykowych: szkoły, place zabaw.
4. Nawiązanie współpracy ze służbą zdrowia – pomoc merytoryczna dla lekarzy rodzinnych oraz dostarczanie materiałów na temat istoty uzależnienia od narkotyków.

Zadanie V

Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. Rozpoznanie sytuacji osób pozostających bez pracy (uzależnionych od alkoholu i narkotyków, chorych psychicznie, zwalnianych z zakładów karnych, którzy ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdujących się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym).

ROZDZIAŁ 4.

REALIZACJA PROGRAMU.

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, realizowany będzie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szudziałowie.

2. Koordynatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szudziałowie.

ROZDZIAŁ 5.

ZASADY WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Wydatki na wynagrodzenia i diety, szkolenia, koszty podróży służbowych (delegacje) członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szudziałowie finansowane są z budżetu gminy w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Ustala się dietę członkom GKRPA w wysokości 100 zł za udział w posiedzeniu Komisji lub w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
3. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności lub protokół z przeprowadzonych czynności kontrolnych podpisany przez Przewodniczącego komisji.

Wynagrodzenie płatne jest po zakończeniu posiedzenia komisji lub po zakończeniu czynności.

ROZDZIAŁ 6

Postanowienia Końcowe

Środki zabezpieczające realizację w/w przedsięwzięć będą pochodziły z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące sprzedaż podmioty gospodarcze oraz środków finansowych przeznaczonych na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu z opłat ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju i nie przekraczającej 300ml.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 165 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów z uzależnieniami. Obowiązek ten dotychczas realizowany był poprzez corocznie uchwalany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania narkomanii na lata 2020 – 2023. W związku z powstaniem Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom i połączeniu skoordynowanych działań, zgodnie ze zmianą ustawy o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015r. w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, należy wprowadzić informacje z tym związane jako element gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.